

Nr.207(681), III metai, Stade

1947.IX.13 d., sestadienis

D.BRITANIJOS EKONOMINIS PLANAS/ D.Britanijos prekybos ministeris Cripps kalbejo 2000 prekybininkų, pramoninkų ir kt. auditorijai dėl projektuojamojo eksporto plano. D.Britanija turinti sesis simtas milijonų svarų sterlingų deficito. Tam deficitui padengti reikalinga kuo daugiausia pakelti eksportą, kuris dar šiais metais turetų padengti 30 milijonų svarų sterlingų. Eksportui padidinti reikalinga pakelti pramonę bent vienu trečdaliu; Anglijos plieno pramonė bus pakelta iki 14.000.000 tonų į metus. Pramonė trūksta darbininkų; tam trukumui dalinai pasalinėti bus sumazinta kariuomenė. Prie eksporto padidinimo sekmingumo prisides ir Bevinio projektuojama muitų sąjunga imperijos ribose. Pagaliau Cripps pareiškė, kad D.Britanija norinti būti ukiskai visiskai savistovi: JAV-es ir TSRS-ga tam esancios geriausias pavyzdys.

-Vis dar kalbama apie britų ministerių kabineto pasikeitimą. Reuterio politinis korespondentas rašo, kad po sąjungininkų užsienio reikalų ministerių konferencijos lapkričio mėnesį laukiamas ministerių kabineto pasikeitimas. Gelimas net pasikeitimas jau apie spalio 20 dieną, kuomet susirinks Žemieji Rumai.

-Liverpoolyje įvyko papildomieji rinkimai vienam parlamento nariui. Darbiečiai gavo 11.000 balsų ir konservatoriai - 9.000. Tai rodo darbiečių partijos mažesnę pasisekimą.

PARYZIAUS KONFERENCIJOS pilnatis susirinkimas atidetas nuo sekančio pirmadienio ligi rugsejo mėn.22 dienos. Apie tai praneša konferencijos pirmininkas Bevin. Šis nutarimas padarytas dėl JAV-bių įgaliojtinio Klaytono kritikos konferencijos išdirbtam planui. Planas esąs nepilnas, ir todėl jis bus per šį laiką papildytas.

IVAIRIOS ZINIOS/ -Buęs Turkijos užsienio reikalų ministeris Hassan Saka sudarė naują Turkijos vyriausybę. Naują užsienio reikalų ministerio vietą užėmė Nedjiedyn Sadak, rasytojas ir Istanbulo laikraščio "Askham" redaktorius ir politinis komentatorius.

-Kaire, Aleksandrijoje ir kituose Egipto miestuose vyksta neramumai. Demonstrantai reikalauja, kad britų kariuomenė kuo greičiausia išeitų iš Egipto.

-Siaures Anglijoje kelių kasyklų darbininkai grįžo prie darbo. Kiti angliakasiai dar tebėstreikuoja.

-Prahos policija susekė paruoštą atentatą prieš ministerio pirmininko pavaduotoją Cenkel, užsienio reikalų ministrį Massaryko ir dar vieną ministrį. Jų butuose buvo rastos bombos su laikrodžio mechanizmu.

-Britų ir amerikiečių kariuomenės prades savo pasitraukimą iš Italijos sekantį penktadienį.

-Stalinas inspektavo TSRS-gos karo laivyno pajėgas Juodojoje juroje. Ta proga karo laivynas buvo susirinkęs Jaltaje.

-JAV-bių karo laivyno flotilija, kuri nuolat pasiliks Vidurinio juroje susideda iš 5 kreiserių, 7 naikintojų, 6 padedamųjų karo laivų ir lektuvnesio "Leyte" su 150 lektuvų.

-Paryžiuje ir visoje eileje kitų Prancuzijos miestų vyksta demonstracijos. Žmonės protestuoja prieš menką duonos normą ir aukštas maisto produktų kainas.

SVIETIMO VADOVO PRANESIMAS/ Nauja laida moterų siuvejų kursų darbą pradės pirmadienį rugsejo mėn. 15 dieną. Busirinkti 19.00 val. gimnazijoje.

„MES ATEISIM IR TEN“/ Konsulas pasakoja tikras žinias iš Lietuvos. Raso JAV-bių laikrastis "Darbininkas" savo s.m. 57 numeryje. Belgijoje teko susitikti su vienos valstybės buvusiu konsulu Lietuvoje, kuris tik ką grįžo iš jos. Ten jis išgyveno 18 metų, ismoko lietuviškai, buvo vedęs lietuvaite, kuri per karą mirusi palikdama jam sūnų. Tasai jau gimnazistas, lankęs sovietinę lietuvių gimnaziją Kaune ir dabar su tėvu palikęs Lietuvą. Buvusio konsulo veidas suvargęs, ypač tiek palinkę į priekį matyt, žmogaus ne mažai išgyventa per tris okupacijas Lietuvoje.

-Kaip jums pasisekė išeiti iš už geležinės sienos?

-Buvo nepaprastai sunku gauti leidimą išvažiuoti. Nežinant, kad buvau svietimos valstybės pilietis, man buvo daroma didelių sunkumų. Įstaigose vis buvo atsakoma laukti ir patarama netgi nevažiuoti: „Manai, kad ten bus geriau? Mes ateisim ir ten...“ Taip klaidžiojau po įstaigas 2 metus. Ir gal nieko nebūčiau persėjęs, jei mano valstybės pasiuntinybė Maskvoje nebūtė emusis žygių. Vienas iš pasiuntinybės personalo aplankė mane Kaune, vietoje istyre reikalą, ir tik tada pavyko gauti leidimą išvažiuoti man ir sūniui.

-Kuriais keliais teko jums važiuoti?

-Kelione buvo gana keblė. Vaziuoti į vakarus per sovietų okup. sritį Vokietijoje visiskai neleidžiama. Reikėjo tada važiuoti per Maskvą, Pragę ir Briuselį. Sunkiausia kelionės dalis buvo Kaunas - Vilnius. Per parą ateina tik du traukiniai į Vilnių: 4 ir 14 valandą. Prasimusti į tuos traukinius reikia ne tik leidimo, bet ir gerų pecių. Pavyko surasti sunkvežimį, kuris mudu su sūnum ir atvežė Vilniun. Vaziuoti traukiniu iš čia į Maskvą taip pat didelė kankynė. Vargais negalais, už nemažą kysį, pasisekė rasti vietą lektuve. Jo buta seno transporto lektuvu, kur gavom sedėti ant prikrautų dežių. Buvome net patenkinti galeje gana greit pasiekti Maskvą, kur išgyvenom istisą savaitę pasiuntinybės globoje.

-Koki įspūdį daro Maskva?

-Miestas apleistas, pilnas nuskurusių žmonių. Teko daug važinėti pasiuntinybės automobiliu, lankyti įžymesnes vietas. Mūsų automobilis buvo praleidžiamas visur pirmoje vietoje. Galejo me taip pat vaikscioti po miestą visiskai laisvai, bet norejosi greičiau viską palikti ir kai tik gavome vietos lektuve į Pragę, galutinai atsisveikinom su sovietiniu gyvenimu, tegalėdami pasiimti su savim po vieną lagaminėlį reikalingiausių daiktų.

-O kaip su likusiu turtu?

-Ne kiek ten to turto ir buvo: baldai ir panašūs daiktai, kurių niekas nenuperka. Dalis buvo išvogta jau anksčiau. Pini-gus, kuriuos buvau susitaupęs kelionei, praleidau (ypac kysiams), ir atvažiauvau su keliais frankais, kuriuos paskolino mūsų pasiuntinybė Prahoje. Ypac sunku buvo aprengti sūnų. Jo apranga buvo tikrai ubagiska ir Kaune jis eidavo gimnazijon su klumpėmis.

-Kokia nuotaika dabar Lietuvoje? Ar nepalaužta viltis?

-Kiek galejau patirti, visoje Lietuvoje didelis nusiminimas. Pirmiausia, žmonės prisilegti ekonomiskai, ypac ukininkai. Duokles tokios didelės, kad ukininkai vos begali issilaikyti. Raudonieji milicininkai nuolat ateina pas juos ir tikrina, ar duokle jau atiduota. Ukininkas, neturedamas duokles kvito, negali nieko nei nusipirkti, nei kur traukiniu važiuoti, nei įstaigon kreiptis, nei pas kalvį, - niekur, nes visur pirmiausia reikalaujama kvito. (Bus daugiau).

Leidžia Stades Liet. Taut. Komitetas. Redguoja L. Pilipavicius. Išeina kasdien, be sventadienių. Prenumeratos kaina mėn. RM. 10.